

Bekämpning av mördarsniglar – åtgärder

Inledning

Detta dokument kommer att uppdateras med de åtgärder som görs och de slutsatser som dras. Tidigare informationer av allmän natur får ligga kvar eftersom de kan behöva uppdateras och framför allt för att sprida/etablera kunskap om sniglarna och bekämpningen.

Mördarsniglarna kom till vår ö för 10-15 år sedan. Den första förekomsten var troligen i den södra delen och har sedan spridits till i det närmaste hela ön. Spridningen till ön är oklar, men sannolikt har ägg eller sniglar kommit med jord eller plantor som funnits på Tidö-Lindö. Tidö-Lindö har inte bekämpat sniglarna organiserat trots att jag har uppfattningen att det var mindre sniglar där än på Strömskär senaste säsongen. På årsmötet 2016 fick Lars Ågren uppdraget att gå vidare med snigelbekämpningen inom den godkända budgeten (se slutet av dokumentet).

Sniglarnas livscykel och levnadsvillkor

Mördarsnigeln eller Spansk skogssnigel som den heter kommer från Iberiska Halvön, men man tror att den ursprungligen härrör från Frankrike.

Enligt Wikipedia lever den vuxna snigeln bara fram till hösten (oktober), medan ynglen kan övervintra i marken ca 10 cm ner eller i komposter. **Vi har dock konstaterat att även vuxna sniglar övervintrar om de hittat en skyddad plats.** Äggläggning startar när snigeln är mogen efter ca 5-6 veckors ålder och pågår därför från maj/juni till oktober beroende på omgivningen. Varje snigel kan lägga 20 eller fler ca: 3-4 mm stora gulvita ägg på fuktiga skyddade ställen. Äggen kläcks efter 1-2 veckor och efter ytterligare 5-6 veckor är snigeln vuxen = klar för reproduktion. Eftersom äggläggning pågår under hela säsongen kan antalet sniglar växa lavinartat vid goda förhållanden.

Bekämpningsmetoder

Mekaniska: Genom att klippa, dränka eller lägga snigeln i salt råder ju ingen tvekan om att snigeln är oskadliggjord. Problemet är att det är bara en mindre mängd sniglar som bekämpas och att grannarnas sniglar är kvar om inte de också bekämpar, för att inte tala om allmänningen.

Fällor och hinder: Ölfällor, kopparband, salthinder etc. fungerar säkert lokalt kring odlingar men det gör inte så stor skillnad på den totala mängden.

Kemisk: Tidigare fanns ett medel; Mesurol som var mycket effektivt och som användes av lantbrukarna. Detta orsakade dock skador även på andra djur, husdjur och tom med risk för barn så det förbjöds i Sverige och stora delar av Europa. **Detta använder inte vi!**

Alternativet är Järnfosfatbaserade preparat som har en liten lockande substans och när snigeln äter så skadas den och dör. Lantbruket och privatpersoner använder denna typ av preparat. Fördelen är att det är ofarligt för husdjur, vilda djur och fåglar.

Släckt kalk har provats i olika sammanhang med viss framgång men har nackdelen att det försvinner när det regnar.

Biologisk: Nematoder är en typ av små rundmaskar som tagits fram i Norge och har blivit godkänt i Sverige sedan några år tillbaka. De små maskarna vattnas ut på gräsmattan och sedan söker (?) maskarna sig in i sniglarna som parasiter. Maskarna lever bara en begränsad tid (5-6 veckor) vilket betyder att de inte ska bli ett problem på sikt. Erfarenheterna är lite blandade. Vuxna sniglar verkar motstå maskarna medan yngel blir infekterade. Den Norska metoden innebär att sniglar samlas in och infekteras med maskar. Sedan sprids "liken" ut och andra sniglar som äter av de infekterade sniglarna blir i sin tur infekterade. Detta orsakar en domino effekt som i vissa artiklar visat sig effektiv.

Metoden kan vara bra men blir dyr om man ska bekämpa hela ön (ca 1500 kr för en normal trestegsbehandling av 100 m²).

Myskankor ska i vissa fall äta sniglar, men det lär krävas ganska många ankor för att täcka hela ön och det kan leda till andra problem.

Pantersniglar ska också äta sniglar (yngel) och dessa skulle var och en kunna försöka plantera in, men vi vet inte om dessa sniglar kan bli ett problem i stället.

Bekämpning på Strömskär

Kemisk bekämpning med Järnfosfatpreparat blev beslutat på årsstämman.

Att fullständigt slå ut sniglarna på ön är troligen inte möjligt, det vi kan göra är att minska antalet. Vidare kan det finnas anledning att prova sig fram med olika bekämpningsmetoder. Kanske är den Norska metoden med Nematodinfekterade sniglar ett alternativ, men årsstämman beslutade att första försöket görs med Järnfosfat.

Sannolikt måste vi satsa på att minimera problemet genom en kombination av bekämpning och kunskap om hur de förökar/sprider sig så att vi kan koncentrera bekämpningen till områden där den blir mest effektiv. Ett led i detta är att kartlägga snigelförekomsten med den enkät som fylldes i av stugägarna på årsmötet.

Etapp 1 Maj/Juni

Utsättning av ca 150 matningsstationer fyllda med Järfosfat är klart. Eventuellt kan de behöva fyllas med något ytterligare lockbete (sallad, döda sniglar, öl etc.). Stationerna har vi tillverkat själva av godisburkar men eventuellt ska vi köpa in färdiga snigelburkar om de behöver vara mer diskreta (längs vandringsstigarna). Egna tomter kan också vara lämpliga för såväl spridning som matningsstationer. Matningsstationerna är numrerade så att vi kan bedöma var de fungerar bäst eller för att kunna förstå var de största problemen finns. Bedömningen av vilken matningsstation som fungerar kan enbart göras genom att se hur snabbt preparatet försvinner och genom att inspektera på kvällen eller morgonen om det finns några sniglar i lådorna. **Det är därför viktigt att ingen hjälper sniglarna in i burkarna eller fyller på medel på egen hand – då tappar vi kontrollen hur de fungerar.**

I Juni gör snigelgruppen bedömningar av om det krävs ytterligare insatser som kan innebära begränsad spridning av järnfosfat på mest utsatta områden, fler matningsstationer eller flytt av matningsstationer.

Etapp 2 Augusti - Oktober

I samband med Sommarmötet utvärderas de åtgärder som gjorts och ev. fortsatta åtgärder beslutas.

De alternativ som kan bli aktuella är:

- a) Fortsatt underhåll av matningsstationer och begränsad spridning
- b) Total spridning på hela ön 16 ha.
- c) Insatsen avbryts

Kostnadskalkyl (ursprunglig)

Etapp 1 inklusive matningsstationerna kräver ca: 40 kg.

Etapp 2 Beräknad åtgång är ca 5-7 kg/ha vilket kräver ca 100 kg.

Preparatet kostar 115 kr/kg (baspris inkl moms).

Matningsstationerna kostar ca: 1000 kr om vi tillverkar själva

Totalt: $140 \text{ kg} \times 115 \text{ kr} = 14700 \text{ kr} + 1000 \text{ kr} = 15700 \text{ kr}$ (210 kr/tomt)

Snigelgruppen:

Lars Ågren	Sammanställande
VMBK	Område 1 (kontaktperson saknas fn)
Liselott Sjöquist	Område 2
Kent Lagestrand (Lars Å)	Område 3
Per Wreder	Område 4
Maria Sellden	Område 5
Leif Jonsson	Område 6

Arbetsledare:

Sture Björk

Mikael Sjöquist

Egna åtgärder

Sniglarna vill ha mat och de äter nästan vad som helst men vissa grödor och avfall är extra populära. Vidare vill de ha gömslen som bråte, upplag, håligheter och fuktiga områden är attraktiva.

Rekommendation:

- Håll städat på tomten
- Gräset skall vara klippt
- Komposter snigelsäkra
- Gräsklipp, fruktavfall och annat som ruttnar drar till sig sniglar.

Ölfällor verkar fungera bra. Bilden visar ett kräfttråg fylld med öl (och sniglar) från sommaren 2015:

Frågor eller information, tips och idéer kan lämnas till någon i snigelgruppen.